Poruka hrvatskih biskupa uoči parlamentarnih izbora

Dragi vjernici, braćo i sestre!

1. Pred nama su izbori za Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora. Kao vaši pastiri upućujemo vam za tu prigodu svoju riječ vjere i nade da vas potaknemo na odgovornu zauzetost u ovom trenutku. Budući da je Hrvatski državni sabor najviše državno zakonodavno tijelo koje utvrđuje zakonske okvire za život cijele državne zajednice i svakog građanina, nadasve je važno da po predstojećim izborima u Zastupnički dom u Sabor uđu ljudi koji po svojoj čestitosti i sposobnosti najbolje mogu odgovoriti i najviše pridonijeti aktualnim potrebama hrvatske države i njezinih građana. O njima, naime, uvelike ovisi opće dobro i budući napredak. Svaki je pak vjernik, kao i svaki građanin, po savjesti dužan skrbiti za opće dobro. Poslanje Crkve nije političkog ni ekonomskog ni socijalnog reda. Svrha koju joj je Krist odredio religioznog je reda. Ali upravo iz toga religioznog poslanja izviru zadaci, svjetlo i snaga koji mogu poslužiti da se ljudska zajednica izgradi i učvrsti po Božjem zakonu (usp. Gaudium et spes, 42). U sklopu toga poslanja naša nas pastirska odgovornost potiče pridonositi stabilnosti naše zajedničke države kako bi ona mogla biti čvrst jamac općem dobru svih naših sunarodnjaka i sugrađana.

2. Svaki građanin koji ima pravo glasa može pridonijeti da u Sabor uđu najvrsniji i najdostojniji kandidati, te stoga sve potičemo da iskoriste svoje pravo glasa u prilog općeg dobra. Drugi vatikanski sabor uči: “Neka se građani sjete da imaju pravo i ujedno dužnost služiti se svojim pravom glasa u korist općega dobra” (Gaudium et spes, 75). Birači se trebaju osposobiti za odgovorno odlučivanje kome će dati svoj glas. Budući da mnogi kandidati koji se predstavljaju na stranačkim listama neće biti dovoljno poznati cijelom biračkom tijelu, potrebno je da birači prouče program stranke i njezino dosadašnje djelovanje. Ne treba posebno upozoravati kako političari osobito u predizborno vrijeme znaju davati velika obećanja iza kojih ne stoje ni realne mogućnosti ostvarenja, čak ni stalna volja da se obećano ispuni. Sve to ne smije biti razlog da građanin odustane od izbora, da se oslobodi odgovornosti za opće dobro. Nakon što se o strankama i kandidatima informira koliko mu je najviše moguće, svatko je dužan glasovati po svojoj savjesti.

3. Kad je riječ o građanima koji su katolici, oni pri odlučivanju za koga će glasovati trebaju voditi računa i o tome koliko su stranački programi

i moralni lik određenoga kandidata na stranačkoj listi u skladu s vjerskim učenjem i moralnim načelima Katoličke Crkve. To ne znači da bismo cijeloj državnoj zajednici nametali katoličke stavove, ali je razumljivo da katolik ne bi smio dati svoj glas onima koji bi u svom programu imali nijekanje i rušenje onih vrijednosti koje su vjernicima svetinja. U prosuđivanju određene stranke ili određenog kandidata vjernik će nastojati razvidjeti koliko se dotični zauzimaju za snošljivost i dijalog, za izgradnju pravne i socijalne države, za pravdu u društvu, koliko brige iskazuju obitelji i djeci, nezaposlenima, mladima, siromašnima, starcima, koliko promiču civilizaciju ljubavi i zauzimaju se za čovjekov život od začeća do prirodne smrti.

4. Da se birači što savjesnije i odgovornije mogu služiti svojim pravom, potrebno je da im političari sebe i svoje stranke što ispravnije predstave. U tome je važno poštivati kulturu dijaloga, izbjegavati nekorektne optužbe i ponižavanja. Tko krivca traži samo na drugoj strani, ne djeluje uvjerljivo. Demokracija traži snošljivo i odgovorno ponašanje s jasnim zakonskim i zakonitim postavkama prema sebi i prema drugima, a ne gleda najprije tko je nešto predložio, nego je li to što je predložio dobro, pravno i moralno ispravno, vrijedno i društveno korisno. Pozivamo kandidate da u programima i predizbornim obećanjima budu što otvoreniji, što jasniji i što vjerodostojniji.

5. Svi koji su odgovorni za organizaciju i provođenje izbora dužni su voditi računa da izbori budu ne samo demokratski nego i tajni i slobodni, u skladu s međunarodnim konvencijama i europskim demokratskim standardima. U našim je okolnostima nadasve važno da se sve stranke i svi politički djelatnici strogo pridržavaju prihvaćenog izbornog zakona i pravilnika predizborne promidžbe. Birači imaju pravo preko svih sredstava javnog izvješćivanja dobivati objektivne informacije o strankama i kandidatima, a stranke i kandidati imaju pravo na jednake uvjete pravednog predizbornog nadmetanja. Službena povjerenstva i skupine koje nadziru izbore trebaju biti mješovita sastava, s članovima iz različitih stranaka uz nazočnost međunarodnih promatrača, tako da nitko ne bi mogao opravdano prigovoriti pravilnosti i demokratičnosti glasovanja i prebrojavanja glasova. Stanoviti čimbenici izvan hrvatskoga prostora ne bi smjeli ograničavati izražavanje istinske volje hrvatskih birača.

6. Mi biskupi posebno upozoravamo svećenike da se ne upuštaju ni u kakvu stranačku djelatnost. Neka potiču vjernike da se odgovorno posluže svojim pravom glasa. Neka ih nipošto ne upućuju za koju bi stranku trebalo glasovati, nego neka narodu u vezi s aktualnim političkim trenutkom tumače katolički socijalni nauk i vjerska načela. Na tim osnovama neka svaki vjernik sam odluči za kakav će se program i za kojega kandidata opredijeliti, kojoj će stranci dati svoj glas.

7. Na ovogodišnju svetkovinu Božića započinje slavlje Velikog jubileja, 2000. obljetnice kršćanstva. Uzdamo se da uz dužnu pozornost i obzirnost svih sudionika predizborne promidžbe neće biti značajnije poremećeno liturgijsko ozračje predbožićnog i božićnog vremena.

Moleći obilan Božji blagoslov svim građanima Hrvatske kako bi u dobru, plemenitosti, čestitosti i marljivosti provodili siguran i miran život, obdaren duhovnim i materijalnim napretkom, sve vas od srca pozdravljamo.

U Zagrebu, 29. studenoga 1999.

Vaši biskupi